

Συντάξεις και αναπηρικά επιδόματα στην Ελλάδα

Μενέλαος Θεοδωρουλάκης, Διδάκτορας
Κοινωνικής Πολιτικής, εμπειρογνώμονας σε
θέματα συντάξεων στο EUROPEAN SOCIAL
POLICY NETWORK, Πρόεδρος ΔΣ ΠΕΨΑΕΕ και
ΔΣ Ομοσπονδίας ΑΡΓΩ

Συντάξεις και αναπηρικά επιδόματα στην Ελλάδα

- Συντάξεις είναι οι παροχές του συστήματος υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης γήρατος, επιζώντων και αναπηρίας που αποδίδουν εθνική σύνταξη, ανταποδοτική σύνταξη, επικουρική σύνταξη (κεφαλαιοποιητική από το 2022) εφάπαξ και μερίσματα. Προϋποθέτουν την καταβολή εισφορών και έχουν συγκεκριμένες ηλικιακές και ασφαλιστικές προϋποθέσεις
- Αναπηρικά επιδόματα είναι συνδεδεμένα με την ύπαρξη αναπηρίας, δεν έχουν προϋποθέσεις εισφορών ή ηλικίας, αρκεί η πιστοποίηση της αναπηρίας και η ιδιότητα του πολίτη της Ελλάδας ή της ΕΕ. Αφορούν άτομα που δεν λαμβάνουν κοινωνικοασφαλιστικές παροχές πλην το εξωιδρυματικό επίδομα και το επίδομα απολύτου αναπηρίας. Παρέχονται κυρίως από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αλλά και από τον e-ΕΦΚΑ σε ότι αφορά ειδικά επιδόματα για ασφαλισμένους ή συνταξιούχους.

Σύστημα υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης

Σύστημα υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης που χρηματοδοτείται από εισφορές ανταποδοτικής σύνταξης (ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ), που καλύπτει μισθωτούς και αυτοαπασχολούμενους και παρέχει συντάξεις που συνδέονται με τις αποδοχές ανάλογα με τις εισφορές και τη διάρκεια της ασφάλισης.

Η εθνική σύνταξη (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ) δεν χρηματοδοτείται από εισφορές, αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η διαχείριση του συστήματος γίνεται με βάση το διανεμητικό σύστημα pay-as-you-go (PAYG) με καθορισμένες παροχές (DB) για την ανταποδοτική σύνταξη και κατ' αποκοπή παροχές για την εθνική σύνταξη. Η επικουρική σύνταξη ακολουθεί το μοντέλο της νοητής κεφαλαιοποίησης με ατομικούς λογαριασμούς

Από το 2022 υπάρχει και σύστημα κεφαλαιοποιητικής σύνταξης προσδιορισμένης εισφοράς με ατομικούς λογαριασμούς για τους νέους ασφαλισμένους στην επικουρική ασφάλιση.

Σύστημα υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης

Υποχρεωτική ασφάλιση για όλους τους εργαζόμενους (μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες). Όσοι απολύονται, δικαιούνται να ζητήσουν συνέχιση της ασφαλιστικής κάλυψης, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις (προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης).

Συντάξεις γήρατος

Για να δικαιούστε σύνταξη γήρατος πρέπει να είστε ορισμένης ηλικίας και να έχετε συμπληρώσει ορισμένο αριθμό ημερών ασφάλισης. Το δικαίωμα στη σύνταξη μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε και έως τότε ο ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα να συνεχίσει να εργάζεται.

Το γενικό όριο ηλικίας είναι το 67ο έτος και ο ελάχιστος χρόνος ασφάλισης τα 15 έτη (4.500 ημέρες εργασίας). Ως γενική προϋπόθεση πλήρους συνταξιοδότησης καθορίζεται η συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης (12.000 ημέρες εργασίας) και του 62ου έτους της ηλικίας.

Πλήρης σύνταξη

Πλήρης σύνταξη: πλήρη σύνταξη δικαιούστε εφόσον έχετε συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης (12.000 ημέρες ασφάλισης) και είστε 62 ετών ή εφόσον έχετε συμπληρώσει 15 έτη ασφάλισης (4.500 ημέρες ασφάλισης) και είστε 67 ετών.

Εθνική Σύνταξη (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ): μειωμένη με 15 χρόνια νόμιμη και μόνιμη διαμονή στην Ελλάδα μεταξύ 15 ετών και ηλικίας συνταξιοδότησης. Πλήρης εθνική σύνταξη: 40 χρόνια νόμιμη και μόνιμη διαμονή στην Ελλάδα και 20 έτη ασφάλισης-παλιννοστούντες 30 χρόνια διαμονή στην Ελλάδα

Πρόωρες συντάξεις

Για τις μητέρες και τους χήρους πατέρες ανήλικων αναπήρων τέκνων μη ικανών προς εργασία: από 50 ετών και 20 έτη ασφάλισης ή 6.000 εργάσιμες ημέρες

Γονείς και αδέρφια ατόμων με αναπηρία τουλάχιστον 67% και σύζυγοι ατόμων με αναπηρία τουλάχιστον 80%: 7.500 ημέρες ασφάλισης σε ηλικία 62 ετών.

Βαρέα και ανθυγιεινά πλήρες ποσό: Άνδρες και γυναίκες: 4.500 εργάσιμες από τις οποίες 3.375 σε ανθυγιεινά επαγγέλματα και 62 ετών μειωμένο ποσό στα 60 έτη.

Πρόωρη συνταξιοδότηση

Μειωμένο ποσό σύνταξης: από 62 ετών με 4.500 ημέρες ασφάλισης εκ των οποίων 750 ημέρες την τελευταία βετία πριν τη συνταξιοδότηση, -6% της εθνικής σύνταξης για κάθε έτος πριν τα 67 έτη ηλικίας δηλαδή με μείωση έως 30%.

Η Κύρια Σύνταξη

Η κύρια σύνταξη αποτελείται από:

(α) την εθνική σύνταξη (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ) που δεν χρηματοδοτείται από εισφορές, αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό. Βασίζεται στα έτη διαμονής στην Ελλάδα (426,17 € μηνιαίως εάν ο συνταξιούχος έχει 40 έτη διαμονής από το 15ο έτος μέχρι την ηλικία λήψης της σύνταξης και τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης). Το ποσό αυτό μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος που υπολείπεται από 20 έως 15 έτη ασφάλισης (δηλαδή το ποσό της εθνικής σύνταξης για 15 έτη ασφάλισης είναι 383,55 € το μήνα).

(β) η ανταποδοτική σύνταξη (ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ) που υπολογίζεται ανάλογα * με τα έτη ασφάλισης που λαμβάνονται υπόψη με την εφαρμογή συντελεστών αναπλήρωσης ανά έτος (ποσοστά αναπλήρωσης) που ξεκινούν από 0,77% για 15 έτη ασφάλισης σταδιακά αυξανόμενοι στο 2,55% για 40 έτη ασφάλισης και 0,50% για κάθε έτος άνω των 40,01 ετών ασφάλισης και * επί του μέσου όρου συντάξιμων αποδοχών του ασφαλισμένου.

Χορηγείται σε μηνιαία βάση. Επιπλέον, στο ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης συνυπολογίζονται οι εισφορές που καταβάλλονται κατά την ίδια περίοδο σε διαφορετικά ασφαλιστικά ταμεία που είναι ενταγμένα στον e-ΕΦΚΑ (εξτρά/παράλληλη ασφάλιση – παράλληλη ασφάλιση) ως εξής: για κάθε έτος παράλληλων ή επιπλέον εισφορών, το ετήσιο ποσοστό αναπλήρωσης είναι 0,075% για κάθε 1% επιπλέον εισφορών.

Πλασματικοί Χρόνοι Ασφάλισης με εξαγορά

Οι περίοδοι χωρίς συνεισφορά που μπορούν να τακτοποιηθούν είναι περίοδοι για τον αριθμό των παιδιών (300 ημέρες που μπορούν να αγοραστούν για το πρώτο παιδί, 600 ημέρες για κάθε επόμενο παιδί έως 1.500 ημέρες για το πολύ 3 παιδιά), περίοδος γονικής άδειας για ανατροφή τέκνων, περίοδος στρατιωτικής θητείας, περίοδος εκπαιδευτικής άδειας, περίοδος σπουδών, περίοδος διακοπής σταδιοδρομίας, περίοδος απεργίας και περίοδος μαθητείας. Οι παραπάνω περίοδοι μπορούν να εξαγοραστούν για σκοπούς δικαιώματος σύνταξης καθώς και για τον υπολογισμό της.

Οι περίοδοι μη ανταποδοτικού χαρακτήρα που μπορούν να τακτοποιηθούν και να εξαγοραστούν μόνο για το δικαίωμα συνταξιοδότησης είναι περίοδοι λήψης επιδόματος ασθενείας, επιδόματος ανεργίας ή απουσίας από την εργασία λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας.

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την εξαγορά των παραπάνω περιόδων είναι: δικαίωμα για σύνταξη γήρατος με προϋποθέσεις που ισχύουν από 01.01.2011 και μετά και συμπλήρωση τουλάχιστον 3.600 εργάσιμων ημερών ή 12 ετών ασφάλισης.

Μπορούν να αγοραστούν τουλάχιστον 48 μήνες και μέγιστο 84 μήνες ασφάλισης. Οποιοδήποτε άλλο χρονικό διάστημα έχει ήδη αγοραστεί λαμβάνεται υπόψη.

Πλασματικοί Χρόνοι Ασφάλισης χωρίς εξαγορά

Περίοδοι κατά τις οποίες καταβάλλεται σύνταξη αναπηρίας,

Περίοδοι κατά τις οποίες έχει χορηγηθεί επίδομα ασθενείας ή επίδομα ανεργίας,

Περίοδοι συμμετοχής στην Αντίσταση κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Οι περίοδοι χρησιμοποιούνται μόνο για τον υπολογισμό του δικαιώματος σε σύνταξη και όχι για τον υπολογισμό του ποσού της καταβλητέας σύνταξης.

Συσσώρευση με κέρδη από εργασία ή άλλες παροχές

Για συνταξιούχους που αναλαμβάνουν εργασία (μισθωτός ή ελεύθερος επαγγελματίας) που υπόκειται σε υποχρεωτική ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης (e-EFKA), καταβάλλονται κύριες και επικουρικές μικτές συντάξεις μειωμένες κατά 10% κατά την περίοδο απασχόλησης.

Για τους συνταξιούχους που διορίζονται σε θέσεις φορέων της γενικής κυβέρνησης, οι κύριες και επικουρικές ακαθάριστες συντάξεις αναστέλλονται

Τα παραπάνω δεν έχουν καμία επίδραση πλέον στις συντάξεις αναπηρίας εξ ιδίου δικαιώματος. Όλοι οι δικαιούχοι σύνταξης αναπηρίας έχουν δικαίωμα να εργάζονται χωρίς περικοπή της σύνταξής τους.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΕΠΙΖΩΝΤΩΝ

Επιζών σύζυγος. * Διαζευγμένος σύζυγος. * Επιζώντες εταίροι σε αστική σύμπραξη. * Νόμιμα τέκνα, αναγνωρισμένα τέκνα, υιοθετημένα τέκνα και όσα θεωρούνται ως τέτοια. Άνδρες και γυναίκες αντιμετωπίζονται ισότιμα.

Η διάρκεια του γάμου πρέπει να είναι τουλάχιστον 3 χρόνια, εκτός εάν: * ο αποθανών πέθανε από εργατικό ατύχημα ή ανθρωποκτονία. * παιδιά γεννιούνται ή υιοθετούνται κατά τη διάρκεια του γάμου. * υπάρχει εγκυμοσύνη τη στιγμή του θανάτου που οδηγεί σε ζωντανή γέννηση. * το ζευγάρι ξαναπαντρεύεται, οπότε η διάρκεια και των δύο γάμων πρέπει να είναι 5 χρόνια ή περισσότερο και ο δεύτερος γάμος πρέπει να έχει διαρκέσει τουλάχιστον 6 μήνες τη στιγμή του θανάτου. Χωρίς περιορισμούς ηλικίας.

Τα νόμιμα τέκνα, τα αναγνωρισμένα τέκνα, τα υιοθετημένα παιδιά και όσοι θεωρούνται ως τέτοια πρέπει να είναι κάτω των 24 ετών και να μην είναι παντρεμένα. **Επιπλέον, εάν είναι ανίκανοι για οποιαδήποτε επικερδή δραστηριότητα λόγω αναπηρίας που ξεκίνησε πριν από την ηλικία των 24 ετών, η σύνταξη συνεχίζει να καταβάλλεται και μετά τα 24. Η σύνταξη αναστέλλεται εάν παντρευτούν.**

ΣΥΝΤΆΞΕΙΣ ΕΠΙΖΩΝΤΩΝ

Ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 70% της σύνταξης που λάμβανε ή δικαιούνταν ο αποθανών. Εάν ο γάμος έγινε μετά την καταβολή της σύνταξης γήρατος, η σύνταξη επιζώντος μειώνεται ανάλογα με τη διαφορά ηλικίας μεταξύ του θανόντος και του επιζώντος από 1% σε 5%. Εάν υπάρχει σύζυγος επιζών και διαζευγμένος σύζυγος, το παραπάνω ποσό κατανέμεται ως εξής: ο επιζών σύζυγος λαμβάνει 75% και ο διαζευγμένος σύζυγος λαμβάνει 25%, εφόσον ήταν παντρεμένοι τουλάχιστον 10 χρόνια.

Εάν το ιστορικό ασφάλισης του θανόντος είναι μικρότερο των 20 ετών, το ανωτέρω ποσό μειώνεται κατά 1,25% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των 20 ετών, αλλά όχι μικρότερο των 15 ετών. Έλεγχος μέσω μόνου για τον διαζευγμένο σύζυγο (το προσωπικό μέσο μηνιαίο φορολογητέο εισόδημα δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού του επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης για ανασφάλιστους Ηλικιωμένους που καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΑ, δηλαδή $2 \cdot 399,5\text{€} = 799\text{€}$ μηνιαίως). Το επίδομα καταβάλλεται κάθε μήνα και δεν υπάρχει μέγιστη διάρκεια παραλαβής του επιδόματος.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΕΠΙΖΩΝΤΩΝ

Κάθε τέκνο λαμβάνει το 25% της σύνταξης του αποθανόντος γονέα. Εάν το παιδί έχει χάσει και τους δύο γονείς του, το ποσό που λαμβάνει διπλασιάζεται (στο 50%) και δεν μπορεί να υπολείπεται του ελάχιστου προβλεπόμενου ποσού. Το όφελος δεν ελέγχεται με βάση τα μέσα. Το επίδομα καταβάλλεται κάθε μήνα.

Νόμιμη ελάχιστη παροχή: 399 € μηνιαίως εάν ο θανών έχει ιστορικό ασφάλισης μικρότερο των 15 ετών. Εφαρμόζεται σε καθένα από τα δικαιούχα πρόσωπα. Το ελάχιστο (βασικό) όφελος δεν υπόκειται σε έλεγχο πόρων.

Συντάξεις Αναπηρίας

Η έννοια της αναπηρίας είναι πολύπλοκη (λαμβάνοντας υπόψη τις ανατομικές φυσιολογικές βλάβες και την ανικανότητα προς εργασία) και η κατηγορία της αναπηρίας συνδέεται με την ικανότητα κερδών. Η αναπηρία μπορεί να είναι σοβαρή, φυσιολογική ή μερική.

Απαιτούνται 4.500 εργάσιμες ημέρες καθ' όλη τη διάρκεια της ενεργού ζωής. Έως 21 ετών: 300 ημέρες (ή 1 έτος ασφάλισης). Η περίοδος αυτή αυξάνεται προοδευτικά κατά 120 ημέρες εισφοράς ετησίως έως 4.200 ημέρες έως την ηλικία των 54 ετών.

Εάν δεν πληρούνται καμία από αυτές τις προϋποθέσεις, απαιτούνται 1.500 εργάσιμες ημέρες, εκ των οποίων οι 600 κατά τα 5 χρόνια που προηγούνται της αναπηρίας. Σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικής ασθένειας: πλήρης δικαιοδοσία από την πρώτη ημέρα ασφάλισης. Εάν η περίπτωση τραυματισμού συνέβη εκτός του χώρου εργασίας, απαιτούνται 2.250 ή 750 εργάσιμες ημέρες (εκ των οποίων 300 τα τελευταία 5 χρόνια πριν από την αναπηρία).

Συντάξεις Αναπηρίας

Ένα άτομο θεωρείται ότι έχει μερική αναπηρία (50%-66,9%) όταν, ως αποτέλεσμα ασθένειας ή σωματικής ή ψυχικής αναπηρίας που εμφανίστηκε ή επιδεινώθηκε μετά την υπαγωγή, δεν μπορεί να κερδίσει από εργασία που ανταποκρίνεται στις δυνάμεις, τις δεξιότητες και την εκπαίδευσή του. Η συνήθης επαγγελματική απασχόλησή του/της πάνω από το ήμισυ των κανονικών αποδοχών ενός ψυχικά και σωματικά υγιούς ατόμου στην ίδια επαγγελματική κατηγορία και μορφωτικό επίπεδο στον ίδιο νομό κατά τη διάρκεια τουλάχιστον έξι μηνών.

Ένα άτομο θεωρείται ότι έχει βαριά αναπηρία (67%-79,9%) όταν, ως αποτέλεσμα ασθένειας ή σωματικής ή πνευματικής αναπηρίας που εμφανίστηκε ή επιδεινώθηκε μετά την υπαγωγή, δεν μπορεί να κερδίσει περισσότερο από το ένα πέμπτο των κανονικών αποδοχών ενός ατόμου του ίδιου μορφωτικό επίπεδο για τουλάχιστον 1 έτος.

Συντάξεις Αναπηρίας

Τα αποτελέσματα της εφαρμογής αυτών των κριτηρίων εκφράζονται σε ποσοστό:

- * σοβαρή αναπηρία: αναπηρία άνω του 80%.
- * βαριά αναπηρία: αναπηρία μεταξύ 67% και 79,99%.
- * μερική αναπηρία: αναπηρία μεταξύ 50% και 66,99%.

Ελάχιστο επίπεδο για να δικαιούστε σύνταξη αναπηρίας: 50%.

Για τους δημόσιους υπαλλήλους, τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας για σύνταξη αναπηρίας εξαρτώνται από την ικανότητά τους να ασκούν τα καθήκοντά τους στη δημόσια διοίκηση. Τα αποτελέσματα δεν εκφράζονται σε ποσοστό.

Συντάξεις Αναπηρίας

Το δικαίωμα σε σύνταξη αναπηρίας αρχίζει με τη λήξη του δικαιώματος επίδομα ασθενείας (δηλαδή μετά από 182, 360 ή 720 ημέρες) ή όταν η αναπηρία αναγνωρίζεται με απόφαση των Κέντρων Πιστοποίησης Ανικανότητας (ΚΕΠΑ) (ΚΕΝΤΡΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ – ΚΕΠΑ). Η σύνταξη μπορεί να καταβληθεί από την έναρξη του επιδόματος ασθενείας, εφόσον αυτό είναι επιλογή του δικαιούχου, αλλά για έξι μήνες κατ' ανώτατο όριο. Για ασθένειες που θεωρούνται μη αναστρέψιμες, το δικαίωμα χορηγείται μόνιμα. Σε αντίθετη περίπτωση, η περίοδος δικαιώματος αποφασίζεται από τα ΚΕΠΑ.

Ο δικαιούχος μπορεί να αποφασίσει τη μετατροπή της σύνταξης αναπηρίας σε σύνταξη γήρατος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των 4.500 ημερών ασφάλισης και του 67ου έτους της ηλικίας.

Οι ολικά τυφλοί και οι ασφαλισμένοι που πάσχουν από συγκεκριμένα νοσήματα, έχοντας συμπληρώσει 4.050 ημέρες εισφοράς, μπορούν να συνταξιοδοτηθούν νωρίτερα.

Το δικαίωμα σε σύνταξη αναπηρίας είναι μόνιμο για τους δημόσιους υπαλλήλους που απολύονται λόγω αναπηρίας.

Συντάξεις Αναπηρίας

Η σύνταξη αναπηρίας αποτελείται από: (α) την εθνική σύνταξη (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ) που δεν χρηματοδοτείται από εισφορές, αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό. Το ποσό ορίζεται στα 426,17 € μηνιαίως για τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης. Το ποσό αυτό μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος που υπολείπεται από 20 έως 15 έτη ασφάλισης (δηλαδή το ποσό της εθνικής σύνταξης για 15 έτη ασφάλισης είναι 383,55 € το μήνα). Το παραπάνω ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται περαιτέρω ανάλογα με το βαθμό αναπηρίας: * βαριά αναπηρία (ΒΑΡΙΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑ): αναπηρία άνω του 80%: πλήρης εθνική σύνταξη. * κανονική αναπηρία (ΣΥΝΗΘΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑ): αναπηρία άνω του 67% - 79,99%: 75% της εθνικής σύνταξης. * μερική αναπηρία (ΜΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ): αναπηρία 50% - 66,99%: 50% της εθνικής σύνταξης. (β) η ανταποδοτική σύνταξη (ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ) που υπολογίζεται ανάλογα Το δικαίωμα σε σύνταξη αναπηρίας δεν υπόκειται σε έλεγχο πόρων. Η είσπραξη κοινωνικών παροχών π.χ. περίθαλψη εντός κατοικίας (ΕΞΩΩΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ), επίδομα ολικής αναπηρίας (ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ) δεν επηρεάζει το ύψος της σύνταξης αναπηρίας. Η λήψη άλλων κοινωνικών παροχών επηρεάζει το ύψος της σύνταξης αναπηρίας.

Συντάξεις Αναπηρίας

Συγκροτείται Ειδική Επιτροπή για την αναθεώρηση των υφιστάμενων διατάξεων και τη θέσπιση νέων ενιαίων κανόνων για όλες τις συντάξεις αναπηρίας στο Ηλεκτρονικό Ταμείο Κοινωνικής Ασφάλισης (e-EFKA).

Συντάξεις Αναπηρίας

Η σύνταξη αναπηρίας αποτελείται από: (α) την εθνική σύνταξη (ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ) που δεν χρηματοδοτείται από εισφορές, αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό. Το ποσό ορίζεται στα 426,17 € μηνιαίως για τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης. Το ποσό αυτό μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος που υπολείπεται από 20 έως 15 έτη ασφάλισης (δηλαδή το ποσό της εθνικής σύνταξης για 15 έτη ασφάλισης είναι 383,55 € το μήνα). Το παραπάνω ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται περαιτέρω ανάλογα με το βαθμό αναπηρίας: * βαριά αναπηρία (ΒΑΡΙΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑ): αναπηρία άνω του 80%: πλήρης εθνική σύνταξη. * κανονική αναπηρία (ΣΥΝΗΘΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑ): αναπηρία άνω του 67% - 79,99%: 75% της εθνικής σύνταξης. * μερική αναπηρία (ΜΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ): αναπηρία 50% - 66,99%: 50% της εθνικής σύνταξης. (β) η ανταποδοτική σύνταξη (ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ) που υπολογίζεται ανάλογα * με τα έτη ασφάλισης που λαμβάνονται υπόψη με την εφαρμογή συντελεστών αναπλήρωσης ανά έτος (ποσοστά αναπλήρωσης) που ξεκινούν από 0,77% για 15 έτη ασφάλισης και αυξάνονται σταδιακά στο 2% για 39 έτη ασφάλισης και άνω? και * επί των μέσων συντάξιμων αποδοχών του ασφαλισμένου από το έτος ασφάλισης 2002 έως την ημέρα που το άτομο υποβάλλει αίτηση για σύνταξη. Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης αναπηρίας ποικίλλει ανάλογα με τις προηγούμενες αποδοχές στην απασχόληση. Το δικαίωμα σε σύνταξη αναπηρίας δεν υπόκειται σε έλεγχο πόρων. Η είσπραξη κοινωνικών παροχών π.χ. περίθαλψη εκτός κατοικίας (ΕΞΩΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ), επίδομα ολικής αναπηρίας (ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ) δεν επηρεάζει το ύψος της σύνταξης αναπηρίας. Η λήψη άλλων κοινωνικών παροχών επηρεάζει το ύψος της σύνταξης αναπηρίας.

Συντάξεις Αναπηρίας

1. Σύνταξη γήρατος του Ν. 612/77 (ΣΥΝΤΑΞΗ ΓΗΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 612/77): Πλήρως τυφλοί και ασφαλισμένοι που πάσχουν από ορισμένες ασθένειες, (ανεξαρτήτως πότε ήταν για πρώτη φορά ασφαλισμένοι) έχοντας συμπληρώσει 4.050 ημέρες εισφοράς, λαμβάνουν σύνταξη που αντιστοιχεί σε 10.500 εργάσιμες ημέρες ανεξαρτήτως ηλικίας. Πληρώνεται κάθε μήνα.

2. Επίδομα περίθαλψης εκτός κατοικίας (ΕΞΩΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ): Μηνιαίο επίδομα σε ασφαλισμένους, συνταξιούχους γήρατος, αναπηρίας και επιζώντων, εφόσον δεν λαμβάνουν το επίδομα ολικής αναπηρίας (ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ), καθώς και στην οικογένεια. μέλη συνταξιούχων και ασφαλισμένων εφόσον πάσχουν από συγκεκριμένες ασθένειες και πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Ο ασφαλισμένος πρέπει να έχει συμπληρώσει: * 50 ημέρες εργασίας που απαιτούνται για τη λήψη παροχών ασθενοίας σε είδος, κατά το έτος υποβολής της αίτησης και τουλάχιστον 350 ημέρες ασφάλισης κατά τα 4 τελευταία έτη πριν από την αναπηρία ή * 1.000 ημέρες ασφάλισης σε σύνολο. Το Επίδομα για μη οικιακή φροντίδα παρέχεται από ένα μόνο ταμείο/ίδρυμα. Το ποσό αντιστοιχεί στο 20πλάσιο ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη, πλέον επιβαρύνσεων για τις διακοπές των Χριστουγέννων (100% του μηνιαίου επιδόματος), για τις διακοπές του Πάσχα και για τις καλοκαιρινές διακοπές (και οι δύο 50% του μηνιαίου επιδόματος). Έτσι το ποσό είναι 846,00 € μηνιαίως.

Συντάξεις Αναπηρίας

3. Επίδομα ολικής αναπηρίας (ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΟΛΥΤΟΥ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ): Ασφαλισμένοι πριν από 1/1/1993: Καταβάλλεται κάθε μήνα σε συνταξιούχους αναπηρίας και επιζώντων και σε συνταξιούχους γήρατος που είναι ολικά τυφλοί, εφόσον βρίσκονται σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή φροντίδα από άλλο άτομο (ολική αναπηρία). Το μηνιαίο ποσό αντιστοιχεί στο 50% της καταβαλλόμενης σύνταξης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20πλάσιο του μισθού του ανειδίκευτου εργάτη. Ασφαλισμένοι από 1/1/1993: Καταβάλλονται σε συνταξιούχους αναπηρίας και σε συνταξιούχους γήρατος που είναι ολικά τυφλοί, εφόσον βρίσκονται σε κατάσταση που απαιτεί συνεχή φροντίδα από άλλο άτομο (ολική αναπηρία). Για τους συνταξιούχους αναπηρίας, το μηνιαίο ποσό αντιστοιχεί στο 25% του μηνιαίου μέσου όρου του κατά κεφαλήν Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος για το 1991, προσαρμοσμένο ανάλογα κάθε φορά που αυξάνονται οι συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων. Για τους συνταξιούχους γήρατος που είναι ολικά τυφλοί, το μηνιαίο ποσό αντιστοιχεί στο 50% της καταβαλλόμενης σύνταξης.

Επιδόματα Αναπηρίας

4. Ειδικά επιδόματα σε περίπτωση αναπηρίας: παροχές σε χρήμα που καταβάλλονται κάθε μήνα από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΟΠΕΚΑ), υπό προϋποθέσεις που ορίζονται σε διάφορες Υπουργικές Απόφαση: * τυφλός: εάν εργάζεται ή παίρνει σύνταξη: 391€. Εάν είστε κωφός : 391€, * άτομο με νοητική αναπηρία: 569€, * άτομο με θαλασσαιμία: 362 €; * άτομο με αιμορροφιλία ή HIV: 752 €. * άτομο με σοβαρή αναπηρία: 338 €. * άτομο με εγκεφαλική παράλυση: 752 €; * άτομο με τετραπληγία/παραπληγία: 832€.

5. Ο ΕΟΠΥΥ καλύπτει τα έξοδα διαβίωσης άπορων και ανασφάλιστων ατόμων με αναπηρία που διαμένουν σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης.

Ασθένεια – παροχές σε χρήμα

Προϋποθέσεις: 120 ημέρες εργασίας με εισφορές κατά το προηγούμενο έτος ή τους 12 πρώτους μήνες των 15 μηνών που προηγούνται της ασθένειας (100 ημέρες για όσους απασχολούνται στις κατασκευές). Διάρκεια παροχής: 182 ημέρες για μία ή περισσότερες ασθένειες εντός ενός έτους.

Προϋποθέσεις: 300 ημέρες που υπόκεινται σε εισφορές κατά τη διάρκεια των 2 ετών ή 27 μήνες από τα 30 που προηγούνται της ασθένειας (διάρκεια παροχής: 360 ημέρες για την ίδια ασθένεια, εντός ενός έτους).

Προϋποθέσεις: 1.500 ημέρες ασφάλισης, 600 από τις οποίες τα τελευταία 5 χρόνια που προηγούνται της ανικανότητας προς εργασία λόγω της ίδιας ασθένειας (διάρκεια παροχής: 720 ημέρες).

Προϋποθέσεις: 4.500 ημέρες ασφάλισης πριν από τη δήλωση ασθένειας (διάρκεια παροχής: 720 ημέρες). *

Ανάλογα με την ηλικία του ασθενούς και το ιστορικό ασφάλισης, μπορεί να καταβληθεί επίδομα 720 ημερών σε περίπτωση που δεν εκπληρωθεί η απαίτηση των 1.500 ή 4.500 ημερών. Οι περίοδοι απουσίας από την εργασία, όπως η επιδότηση ασθενείας ή ατυχήματος, η τακτική επιδότηση ανεργίας και το ημερομίσθιο, λαμβάνονται υπόψη για το δικαίωμα σε παροχές ασθενείας.

Ασθένεια – παροχές σε χρήμα

Για τις πρώτες 15 ημέρες εάν ασθένεια, ανικανότητα προς εργασία βεβαιωθεί από γιατρό του ΕΟΠΥΥ (ΕΝΙΑΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ - ΕΟΠΥΥ) ή από ιδιώτη ιατρό με σύμβαση με τον ΕΟΠΥΥ ή από γιατρός από δημόσιο νοσοκομείο. Από τη 16η ημέρα ασθενείας: η ανικανότητα προς εργασία χρειάζεται βεβαίωση από τους γιατρούς της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του e-ΕΦΚΑ. Δήλωση από τους ασφαλισμένους εντός δύο ημερών στο υποκατάστημα e-ΕΦΚΑ της κατοικίας του με βεβαίωση από τον ιατρό. Καμία διαδικασία ιατρικής παρακολούθησης. Ο εργοδότης δεν μπορεί να αμφισβητήσει την πιστοποίηση ανικανότητας.

Από την 4η ημέρα ασθενείας, ο ηλεκτρονικός ΕΦΚΑ παρέχει, για 12 ημέρες, το 50% του ημερομισθίου της πλασματικής ασφαλιστικής κατηγορίας στην οποία κατατάσσεται ο ασφαλισμένος σύμφωνα με το ημερομίσθιο των τελευταίων 30 ημερών του προηγούμενου έτους. Από την 16η ημέρα καταβάλλεται ολόκληρο το ποσό (100%) από τον e-ΕΦΚΑ. Συμπλήρωμα 10% για κάθε εξαρτώμενο. Το όφελος δεν μειώνεται, δεν αυξάνεται ή σταματά με την πάροδο του χρόνου. Συχνότητα πληρωμής: κάθε 15 ημέρες. Δημόσιος τομέας: ο δημόσιος υπάλληλος αμείβεται με τον μισθό του κατά τη διάρκεια ασθένειας.

Οικογενειακά επιδόματα

Το επίδομα τέκνου χορηγείται σε όλους τους νόμιμους και μόνιμους κατοίκους στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων των αναγνωρισμένων προσφύγων, των απάτριδων και των δικαιούχων ανθρωπιστικού καθεστώτος) υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Οι ίδιες διατάξεις ισχύουν και για άλλους τύπους οικογένειας (εγγεγραμμένοι σύντροφοι, θετός γονέας).

Νόμιμη και μόνιμη διαμονή στην Ελλάδα για τουλάχιστον 5 έτη πριν από το έτος υποβολής της αίτησης για όλους τους αιτούντες (εκτός από πολίτες τρίτων χωρών για τους οποίους η προϋπόθεση είναι 12 έτη).

Άγαμα παιδιά ηλικίας κάτω των 18 ετών (ή κάτω των 19 ετών εάν βρίσκονται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ή κάτω των 24 ετών εάν βρίσκονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ή είναι ορφανά ή έχουν αναπηρία τουλάχιστον 67%).

Οικογενειακά επιδόματα

Το ποσό υπολογίζεται με βάση την τελευταία δηλωθείσα δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Εξαρτάται από τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων και την κατηγορία του ισοδύναμου οικογενειακού εισοδήματος. Για οικογένειες των οποίων το ετήσιο εισόδημα είναι έως 6.000 €: * 70 € το μήνα για το πρώτο εξαρτώμενο τέκνο. * 70 ευρώ το μήνα για το δεύτερο εξαρτώμενο τέκνο. * 140€ το μήνα για το τρίτο και κάθε άλλο εξαρτώμενο τέκνο πέραν του τρίτου. Για οικογένειες των οποίων το ετήσιο εισόδημα κυμαίνεται μεταξύ 6.001 και 10.000 ευρώ: * 42 ευρώ το μήνα για το πρώτο εξαρτώμενο τέκνο. * 42 € το μήνα για το δεύτερο εξαρτώμενο τέκνο. * 84 € το μήνα για το τρίτο και κάθε άλλο εξαρτώμενο τέκνο πέρα από το τρίτο. Για οικογένειες των οποίων το ετήσιο εισόδημα κυμαίνεται μεταξύ 10.001 € και 15.000 €: * 28 € μηνιαίως για το πρώτο εξαρτώμενο τέκνο. * 28 € το μήνα για το δεύτερο εξαρτώμενο τέκνο. * 56€ το μήνα για το τρίτο και κάθε άλλο εξαρτώμενο τέκνο πέραν του τρίτου. Το επίδομα καταβάλλεται κάθε δύο μήνες στον νόμιμο κηδεμόνα του παιδιού. Οι οικογένειες ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα: * Κατηγορία Α: έως 6.000 € ετησίως, * Κατηγορία Β: από 6.001 € έως 10.000 € ετησίως, * Κατηγορία Γ: από 10.001 € έως 15.000 € ετησίως. Το «ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα» αντιστοιχεί στο συνολικό ετήσιο εισόδημα όλων των μελών της οικογένειας από οποιαδήποτε πηγή ημεδαπής και αλλοδαπής προέλευσης προ φόρων, μετά την αφαίρεση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, εξαιρουμένων των παροχών που δεν περιλαμβάνονται στο φορολογητέο εισόδημα, διαιρούμενο με το σταθμισμένο άθροισμα των μελών της οικογένειας.

Επίδομα γέννησης και υιοθεσίας

Επίδομα τοκετού (ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ): Χορηγείται σε μητέρες που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα (δηλαδή το συνολικό ετήσιο εισόδημα όλων των μελών της οικογένειας διαιρούμενο με το σταθμισμένο άθροισμα των μελών της οικογένειας) είναι κάτω των 40.000 ευρώ. Χορηγείται και σε υπηκόους τρίτων χωρών εφόσον έχουν ζήσει νόμιμα και μόνιμα στη χώρα τα τελευταία 12 χρόνια πριν από τη γέννηση του παιδιού. (Εξαιρετικά, για τέκνα που γεννήθηκαν στην Ελλάδα κατά τα έτη 2020 έως 2023, το επίδομα χορηγείται εφόσον η μητέρα, ως υπήκοος τρίτης χώρας διαμένει μόνιμα στη χώρα από το 2012.) Εφάπαξ ποσό 2.000 ευρώ, χορηγείται το δύο ισόποσες δόσεις (η μία καταβάλλεται τον πρώτο μήνα μετά τη γέννηση και η άλλη μετά από 5 μήνες).

ΕΠΙΔΟΜΑ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Επίδομα που χορηγείται σε οικογένειες που ζουν σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές (ΕΠΙΔΟΜΑ ΟΡΕΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ): Χορηγείται σε οικογένειες που ζουν σε ορεινές ή/και μειονεκτικές περιοχές για τουλάχιστον δύο χρόνια πριν υποβάλουν αίτηση για το επίδομα, και με ετήσιο οικογενειακό εισόδημα κάτω των 4.700 ευρώ. Πληρωμή 600 ευρώ ετησίως για οικογένειες με ετήσιο οικογενειακό εισόδημα κάτω των 3.000 ευρώ. 300€ το χρόνο αλλιώς.

Ανεργία

Εργαζόμενοι που είναι ασφαλισμένοι κατά της ανεργίας στο Γραφείο Απασχόλησης Εργασίας (ΔυΠΑ). Το δικαίωμα για επίδομα ανεργίας εξαρτάται από τη διαμονή. Σύμφωνα με τους κανονισμούς 883/2004 και 987/2009 της ΕΕ, το επίδομα ανεργίας μπορεί να εξαχθεί για μέγιστη περίοδο 3 μηνών σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ. Δεν καλύπτονται οι πολίτες που ζουν στο εξωτερικό. Δεν είναι δυνατή η εθελοντική ασφάλιση.

Να είσαι άνεργος ακούσια. * να είναι εγγεγραμμένος σε γραφείο Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ) και να είναι στη διάθεση αυτού του γραφείου. * να είναι ικανός και διαθέσιμος για εργασία.

Γενικά ανάλογη με τις περιόδους απασχόλησης: Διάρκεια απασχόλησης: 125 ημέρες 5 μήνες
150 ημέρες 6 μήνες 180 ημέρες 8 μήνες 220 ημέρες 10 μήνες 250 ημέρες 12 μήνες

Ανεργία

Τουλάχιστον 125 ημέρες εργασίας κατά τη διάρκεια των 14 μηνών που προηγούνται της απώλειας εργασίας ή, τουλάχιστον, 200 ημερών εργασίας κατά τη διάρκεια των 2 ετών που προηγούνται της απώλειας εργασίας για τους αιτούντες για πρώτη φορά. Από τις περιόδους αναφοράς εξαιρούνται οι δύο τελευταίοι μήνες. * Για τους αιτούντες για πρώτη φορά, ισχύει πρόσθετη απαίτηση τουλάχιστον 80 ημερών εργασίας ετησίως κατά τα 2 προηγούμενα έτη. Από την 01/01/2014 υπάρχει όριο 400 ημερών τα προηγούμενα 4 ημερολογιακά έτη πριν από την έναρξη του επιδόματος ανεργίας. Οι αιτούντες δεν δικαιούνται επίδομα ανεργίας εάν έχουν ήδη λάβει 400 ημέρες επίδομα τα 4 τελευταία ημερολογιακά έτη. Εάν έχουν λάβει λιγότερες από 400 ημέρες μπορούν να διεκδικήσουν τις υπόλοιπες ημέρες παροχής.

Εξαίρεση: εποχικοί εργαζόμενοι που λαμβάνουν επίδομα 80 ημερών, δικαιούχοι κουπόνι επανένταξης στην αγορά εργασίας, δικαιούχοι προγραμμάτων εργασίας του ΟΑΕΔ για εποχικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Εάν η ασθένεια, η άδεια μητρότητας ή η στρατιωτική θητεία πέσει κατά τη διάρκεια της περιόδου καταλληλότητας, αυτό παρατείνεται για την ίδια διάρκεια (π.χ. περίοδος ασθένειας 3 εβδομάδων παρατείνει την περίοδο καταλληλότητας κατά 3 εβδομάδες). Η περίοδος πρόκρισης δεν διαφέρει ανάλογα με την ηλικία.

Προσωρινά/Μερικά επιδόματα ανεργίας

Οι δικαιούχοι πρέπει να είναι εποχιακά απασχολούμενοι και να μην δικαιούνται το πλήρες επίδομα ανεργίας κατά την περίοδο που λαμβάνουν το επίδομα, δηλαδή στις 10 Σεπτεμβρίου 30 Νοεμβρίου. Για εργάτες οικοδομών: * Πρέπει να έχουν συμπληρώσει 95-210 ημερομίσθια στον τομέα της ειδικότητάς τους κατά το τελευταίο έτος, πριν από το επίδομα. * Δεν πρέπει να είναι εργολάβοι που απασχολούν περισσότερους από 3 εργαζόμενους. * Πρέπει να απασχολούνται αποκλειστικά στον τομέα της ειδικότητάς τους. Δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για το ειδικό εποχικό βοήθημα εάν λάβουν μέρος στην εκπαίδευση του ΟΑΕΔ και λάβουν αποζημίωση. Λοιπές κατηγορίες δικαιούχων: * Να έχουν συμπληρώσει αριθμό ημερομισθίων του κλάδου της ειδικότητάς τους κατά το τελευταίο έτος, πριν από το επίδομα. Ο αριθμός των ημερομισθίων εξαρτάται από τον κλάδο της ειδικότητας και κυμαίνεται από 50 έως 240. * Το άθροισμα των ημερομισθίων (από οποιοδήποτε κλάδο ειδικότητας) δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 240. * Δεν πρέπει να δικαιούται επίδομα ανεργίας κατά το έτος το επίδομα. Δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για το ειδικό εποχικό βοήθημα εάν λάβουν μέρος στην εκπαίδευση του ΟΑΕΔ και λάβουν αποζημίωση.

Προσωρινά/Μερικά επιδόματα ανεργίας

Οι δικαιούχοι πρέπει να είναι εποχιακά απασχολούμενοι και να μην δικαιούνται το πλήρες επίδομα ανεργίας κατά την περίοδο που λαμβάνουν το επίδομα, δηλαδή στις 10 Σεπτεμβρίου 30 Νοεμβρίου. Για εργάτες οικοδομών: * Πρέπει να έχουν συμπληρώσει 95-210 ημερομίσθια στον τομέα της ειδικότητάς τους κατά το τελευταίο έτος, πριν από το επίδομα. * Δεν πρέπει να είναι εργολάβοι που απασχολούν περισσότερους από 3 εργαζόμενους. * Πρέπει να απασχολούνται αποκλειστικά στον τομέα της ειδικότητάς τους. Δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για το ειδικό εποχικό βοήθημα εάν λάβουν μέρος στην εκπαίδευση του ΟΑΕΔ και λάβουν αποζημίωση. Λοιπές κατηγορίες δικαιούχων: * Να έχουν συμπληρώσει αριθμό ημερομισθίων του κλάδου της ειδικότητάς τους κατά το τελευταίο έτος, πριν από το επίδομα. Ο αριθμός των ημερομισθίων εξαρτάται από τον κλάδο της ειδικότητας και κυμαίνεται από 50 έως 240. * Το άθροισμα των ημερομισθίων (από οποιοδήποτε κλάδο ειδικότητας) δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 240. * Δεν πρέπει να δικαιούται επίδομα ανεργίας κατά το έτος το επίδομα. Δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για το ειδικό εποχικό βοήθημα εάν λάβουν μέρος στην εκπαίδευση του ΟΑΕΔ και λάβουν αποζημίωση.

Επίδομα Μακροχρόνια Ανέργων

Το Επίδομα Μακροχρόνια Ανέργων παρέχει οικονομική βοήθεια σε ανέργους ηλικίας 20-66 ετών. Το ποσό είναι 200€ μηνιαίως και καταβάλλεται μόνο στον αιτούντα. Η διάρκεια του επιδόματος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 12 μήνες.

* Έλληνες και υπήκοοι ΕΕ (όχι για μετανάστες που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα). * Μεταξύ 20 και 66 ετών. * Το επίδομα ανεργίας των 12 μηνών έληξε. * Το άτομο συνεχίζει να είναι εγγεγραμμένο ως άνεργος. * Το ετήσιο καθαρό οικογενειακό εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 10.000 € (το ποσό αυξάνεται κατά 586,08 € για κάθε ανήλικο παιδί).

Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα

Το Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα (ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ) είναι ένα φορολογικό πρόγραμμα πρόνοιας που απευθύνεται σε νοικοκυριά που ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και συμπληρώνει τις πολιτικές για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Το πρόγραμμα συνδυάζει: * Υποστήριξη εισοδήματος: χρηματικό επίδομα σε μια μονάδα αποδέκτη. * Συμπληρωματικές κοινωνικές υπηρεσίες, παροχές και αγαθά για τα μέλη του νοικοκυριού, εφόσον πληρούν τα κριτήρια για ένταξη σε κάθε πρόγραμμα: * δωρεάν ιατρική περίθαλψη ατόμων που δεν δικαιούνται παροχές υγείας από φορέα κοινωνικής ασφάλισης. * Παραπομπή και ένταξη σε δομές και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και υποστήριξης. * Ένταξη σε προγράμματα και κοινωνικές δομές για την αντιμετώπιση της φτώχειας. * ένταξη σε προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας στους Απόρους. * κοινωνικό τιμολόγιο των παρόχων ενέργειας. * κοινωνικό τιμολόγιο των παρόχων νερού. * κοινωνικό τιμολόγιο δημοτικών τελών και Δημοτικών Επιχειρήσεων.

Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα

Υπηρεσίες ενεργοποίησης: προώθηση των δικαιούχων, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σε θέση να εργαστούν, σε δράσεις που στοχεύουν στην ένταξη ή την επανένταξη στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων: * αποδοχή της προτεινόμενης θέσης απασχόλησης. * συμμετοχή σε προγράμματα κοινοτικής εργασίας. * συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. * συμμετοχή σε προγράμματα πρακτικής άσκησης και πρακτικής άσκησης. * ένταξη ή επανένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα και στα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας. Το πρόγραμμα οργανώνεται κεντρικά και το δικαίωμα βασίζεται σε υποκειμενικό δικαίωμα (για να είναι επιλέξιμο για το πρόγραμμα, τα νοικοκυριά πρέπει να πληρούν ταυτόχρονα όλα τα εισοδήματα, τα περιουσιακά στοιχεία και τις προϋποθέσεις διαμονής που ορίζει ο νόμος). Το ελάχιστο επίπεδο πόρων που προορίζεται να εξασφαλίσει το GMI εξαρτάται από τον συνολικό ετήσιο προϋπολογισμό του προγράμματος και από την προσέγγιση του ορίου ακραίας φτώχειας. Το ποσό που λαμβάνεται ποικίλλει ανάλογα με το πραγματικό συνολικό εισόδημα όλων των μελών του νοικοκυριού. Το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων ηλικιωμένων (ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ), χορηγείται σε ανασφάλιστους 67 ετών και άνω από τον ΟΠΕΚΑ. Το επίδομα οργανώνεται κεντρικά και το δικαίωμα βασίζεται σε υποκειμενικό δικαίωμα. Για την καταβολή του επιδόματος ο προϋπολογισμός του ΟΠΕΚΑ χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Μηνιαία πληρωμή: 360 € με την εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων.

Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα

Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα (GMI) (ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ): Χωρίς απαιτήσεις εθνικότητας. Τα άτομα που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στη χώρα μπορούν να υποβάλουν αίτηση για το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων που έχουν άδεια να διαμένουν στη χώρα. Οι αιτούντες άσυλο δεν είναι επιλέξιμοι για αυτό το πρόγραμμα, δεδομένου ότι μπορούν να υποβάλουν αίτηση για πρόγραμμα στο πλαίσιο του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και του Γραφείου της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Οι προϋποθέσεις μόνιμης και νόμιμης διαμονής βασίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής. Οι άδειες διαμονής εκδίδονται σύμφωνα με την προαναφερόμενη νομοθεσία και δεν επιβάλλονται άλλοι όροι από την GMI. Οι ακόλουθες κατηγορίες εξαιρούνται από την ένταξη στο πρόγραμμα και δεν θεωρούνται μέλη του νοικοκυριού: * Άτομα που φιλοξενούνται ή φροντίζονται σε Κλειστές Μονάδες Φροντίδας ή Σπίτια Υποβοηθούμενης Διαβίωσης. * Άτομα που φιλοξενούνται σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (οικοτροφεία, ξενώνες), ή είναι δικαιούχοι του Προγράμματος Προστατευόμενων Διαμερισμάτων του άρθρου 9 του Ν. 2716/1999. * Άτομα που διαμένουν σε μοναστήρια. * Άτομα που κρατούνται στη φυλακή. Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης για ανασφάλιστους ηλικιωμένους (ΕΠΙΔΟΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ ΥΠΕΡΗΛΙΚΩΝ): Οι δικαιούχοι πρέπει να διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα για 15 συναπτά έτη πριν από την αίτηση ή για 15 έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους. η εφαρμογή. Επιπλέον, οι δικαιούχοι πρέπει να συνεχίσουν να διαμένουν στην Ελλάδα μετά τη λήψη του επιδόματος. Οι πρόσφυγες και οι αιτούντες άσυλο δεν είναι επιλέξιμοι. Δεν απαιτούνται προϋποθέσεις διαμονής για μέλη της ελληνικής μειονότητας της Αλβανίας.

Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα

Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ): η συνολική φορολογητέα αξία των ακινήτων του νοικοκυριού, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 90.000 ευρώ για μονοπρόσωπα νοικοκυριά, προσαυξημένη κατά 15.000 ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού με συνολικό ανώτατο όριο 150.000 €.

Περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν σε ανηλίκους περιλαμβάνονται στον υπολογισμό. Η συνολική φορολογητέα αξία των περιουσιακών στοιχείων καθορίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών. Κινητή περιουσία: * οι ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες αυτοκινήτων ιδιωτικής ή μικτής χρήσης και μοτοσυκλετών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, δεν μπορούν να υπερβαίνουν συνολικά τις 6.000 €. * Το συνολικό ποσό των καταθέσεων του νοικοκυριού σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού ή/και η τρέχουσα αξία μετοχών, ομολόγων κ.λπ., όπως προκύπτει από τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα σχετικά όρια για κάθε τύπο. νοικοκυριού, μέχρι του ποσού των 14.400 € (π.χ. 4.800 € για μονοπρόσωπο νοικοκυριό).

Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα

Τεκμήριο περιουσιακών στοιχείων: Το συνολικό ποσό των τόκων καταθέσεων των μελών του νοικοκυριού σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού, όπως αναφέρεται στην τελευταία φορολογική δήλωση εισοδήματος (Ε1), δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που προκύπτει από τον ακόλουθο τύπο: Ετήσιοι τόκοι = κατάθεση όριο για κάθε τύπο νοικοκυριού * μέσο ετήσιο επιτόκιο καταθέσεων/100 Αιτήσεις νοικοκυριών δεν γίνονται δεκτές όταν τα μέλη τους, με βάση την πιο πρόσφατη φορολογική δήλωση εισοδήματος: * εμπíπτουν στις διατάξεις του φόρου πολυτελείας, * αναφέρουν δαπάνες για τέλη σκαφών αναψυχής πληρώματα, * αναφέρουν δαπάνες για δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία, * αναφέρουν δαπάνες για οικιακές βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, ιδιωτικούς δασκάλους και λοιπό προσωπικό, όπως ορίζονται στους αντίστοιχους κωδικούς του εντύπου Ε1. Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης για ανασφάλιστους ηλικιωμένους: η αντικειμενική αξία των περιουσιακών στοιχείων του δικαιούχου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 90.000 € για ακίνητη περιουσία και τις 6.000 € για κάθε είδους αυτοκίνητο.

Εγγυημένο Ελάχιστο Εισόδημα

Ποσά Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος: * για ζευγάρι που δεν εργάζεται με δύο παιδιά ηλικίας 8 και 4 ετών: 200 € για τον πρώτο ενήλικα + 100 € για τον δεύτερο ενήλικα + 2* (50 €) για τα παιδιά = 400€ το μήνα. * για άγαμο άτομο 35 ετών που είναι άνεργος και δεν έχει εξαρτώμενα άτομα: 200 € το μήνα. Μηνιαία πληρωμένη. Χωρίς πρόσθετες πληρωμές.

Επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων ηλικιωμένων : έως 360 € μηνιαίως. α) Το ύψος του ποσού δεν εξαρτάται από τον αριθμό των παιδιών. β) Ο δικαιούχος να είναι άνω των 67 ετών. Το ποσό ποικίλλει ανάλογα με την περίοδο διαμονής στην Ελλάδα. Μηνιαία πληρωμένη. Οι δικαιούχοι αυτού του επιδόματος δικαιούνται «13η πληρωμή», που καταβάλλεται μία φορά το χρόνο και υπολογίζεται σύμφωνα με το ακαθάριστο μηνιαίο ποσό του επιδόματος. Λαμβάνουν: * 100% της 13ης πληρωμής όταν το ποσό του επιδόματος είναι κάτω των 500 €. * 70% όταν το ποσό είναι μεταξύ 501 € και 600 €. * 50% όταν το ποσό είναι μεταξύ 601 € και 1.000 €. * 30% όταν το ποσό είναι πάνω από 1.001€.

Επίδομα στέγασης

1. Επίδομα στέγασης (ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ): Επίδομα μη ανταποδοτικού χαρακτήρα ενοικίου, που καταβάλλεται σε ανασφάλιστους και χαμηλοσυνταξιούχους ηλικιωμένους άνω των 67 ετών που διαμένουν μόνοι ή σε ζευγάρι και δεν έχουν σπίτι. Το ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα των δικαιούχων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 4.320 € (ή τα 8.640 € σε περίπτωση ζευγαριού). Οι δικαιούχοι πρέπει επίσης να πληρούν περαιτέρω εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, που περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία. Το πρόγραμμα υλοποιείται από τις αρμόδιες αρχές του ΟΠΕΚΑ (ΟΠΕΚΑ). Το Στεγαστικό Επίδομα ανέρχεται στα 362€ μηνιαίως. Το επίδομα μπορεί να χορηγείται στους δικαιούχους του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης ανασφάλιστων ηλικιωμένων.

Επίδομα στέγασης

2. Επίδομα Στέγασης (ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ): Ξεχωριστό πρόγραμμα κοινωνικής πρόνοιας με στόχο να βοηθήσει νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος που ζουν σε ενοικιαζόμενες πρωτοβάθμιες κατοικίες να καλύψουν το κόστος στέγασης. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται κεντρικά και οργανώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το δικαίωμα βασίζεται σε υποκειμενικό δικαίωμα (για να είναι επιλέξιμα για το πρόγραμμα, τα νοικοκυριά πρέπει να πληρούν ταυτόχρονα όλα τα εισοδήματα, τα περιουσιακά στοιχεία και τις προϋποθέσεις διαμονής που ορίζει ο νόμος). Η πληρωμή υλοποιείται από τον ΟΠΕΚΑ. Το ύψος του επιδόματος ορίζεται στα 70 ευρώ μηνιαίως για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, ενώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού προσαυξάνεται κατά 35 ευρώ μηνιαίως. Το συνολικό ποσό του επιδόματος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 210 € μηνιαίως, ανεξάρτητα από τη σύνθεση του νοικοκυριού. Εάν το πραγματικό ποσό του ενοικίου που καταβάλλεται από το νοικοκυριό είναι χαμηλότερο από το ποσό του επιδόματος, το συνολικό ποσό της επιδότησης που καταβάλλεται ισούται με το πραγματικό ενοίκιο. Το ποσό που λαμβάνεται δεν σχετίζεται με την τοποθεσία της κατοικίας.

Επίδομα στέγασης

2. Επίδομα Στέγασης (ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ): Ξεχωριστό πρόγραμμα κοινωνικής πρόνοιας με στόχο να βοηθήσει νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος που ζουν σε ενοικιαζόμενες πρωτοβάθμιες κατοικίες να καλύψουν το κόστος στέγασης. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται κεντρικά και οργανώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το δικαίωμα βασίζεται σε υποκειμενικό δικαίωμα (για να είναι επιλέξιμα για το πρόγραμμα, τα νοικοκυριά πρέπει να πληρούν ταυτόχρονα όλα τα εισοδήματα, τα περιουσιακά στοιχεία και τις προϋποθέσεις διαμονής που ορίζει ο νόμος). Η πληρωμή υλοποιείται από τον ΟΠΕΚΑ. Το ύψος του επιδόματος ορίζεται στα 70 ευρώ μηνιαίως για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, ενώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού προσαυξάνεται κατά 35 ευρώ μηνιαίως. Το συνολικό ποσό του επιδόματος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 210 € μηνιαίως, ανεξάρτητα από τη σύνθεση του νοικοκυριού. Εάν το πραγματικό ποσό του ενοικίου που καταβάλλεται από το νοικοκυριό είναι χαμηλότερο από το ποσό του επιδόματος, το συνολικό ποσό της επιδότησης που καταβάλλεται ισούται με το πραγματικό ενοίκιο. Το ποσό που λαμβάνεται δεν σχετίζεται με την τοποθεσία της κατοικίας.